డోపీడీ

''ఈసారి మనకు స్పాట్ వాల్యుయేషన్ రాజమండ్రిలో...ఈ నెల 14 వ తేదీ నుండి స్టార్టవుతున్నది....ఇవిగో ఆర్డర్స్...మీ క్కూడా వచ్చాయి. ఆఫీసుకెళ్లి తెచ్చుకోండి...'' అన్నాడు మా కొలీగ్ మోహన్ ఆ రోజు నేను కాలేజీకి వెళ్లగానే –

''రాజమండ్రిలోనా? ...వెరిగుడ్....రాజమండ్రి చూడాలని ఎన్నాళ్లగానో అనుకుంటున్నాను. ఈ కారణంగానైనా ఆ కోరిక తీరుతున్నందుకు చాలా హాపీగా ఉంది.'' అన్నాను –

''మీకలాగే ఉంటుంది....యే కొత్తప్లేస్ అన్నా మీరు హుషారుగా బయల్దేరుతారు.... నాలాంటి వాడికి ఓ 15 రోజులు పెళ్లాం పిల్లల్ని వదిలేసి ఆ దిక్కుమాలిన పేపర్లు దిద్దుతూ, హోటలు తిండి తింటూ గడపాలంటే భలే చిరాగ్గా ఉంటుంది... అది సరే గాని ఈరోజే నేను స్టేషనుకెళ్లి 13కు గోదావరికి బెర్త్ రిజర్వ్ చేయించుకుందామను కుంటున్నాను – మీక్కూడా చేయించమంటారా?'' అన్నాడు మోహన్.

''అంతకంటేనా? తప్పకుండా చేయించండి – డబ్బివ్వమంటారా?'' అన్నాను –

''డబ్బు సంగతి తర్వాత చూసుకుందాం లెండి. –ఎట్లాగు ఓ పదిహేను రోజులు కలిసే ఉండబోతున్నాంగా.'' అంటూ మోహన్ స్టాఫ్ రూమ్‌లోంచి బయటకు వెళ్లాడు.

మోహన్ 13వ తేదీకి రెండు బెర్తులు రిజర్వ్ చేయించుకొని వచ్చాడు.–

13వ తేదీ రాత్రి తొమ్మిదిన్నరకు కాజీపేట స్టేషన్ చేరుకుని పదింటికల్లా ట్రెయినెక్కాం. 14వ తేదీ తెల్లవారకట్ట నాల్గింటికి రాజమండ్రిలో దిగాం –

రిక్షా మాట్లాడుకుని లాడ్జింగ్ కోసం చాలా సేపు తిరిగాం – స్పాట్ వాల్యుయేషన్ సీజన్ కావడం వల్ల యే లాడ్జీలో కూడా ఖాళీ లేదన్నారు – ఎక్కడ చూసినా పేపర్లు దిద్దటానికొచ్చిన లెక్చరర్లే కనిపించారు. చివరకు 'గెస్ట్‌హౌస్ లాడ్జ్' అనే ఓ లాడ్జీలో మాకు రూమ్ దొరికింది.

స్పాట్ వాల్యుయేషన్ క్యాంపు ఆ ఊరి జూనియర్ కాలేజీలో పెట్టారు. రైల్వేస్టేషన్‌కు దగ్గరలోనే జూనియర్ కాలేజీ....ఎప్పుడూ వచ్చేపోయే రైళ్ల రొద – ఆ రైళ్లు వదిలే పొగ...బూడిద మొదలైనవాటితో ఆ జూనియర్ కాలేజీ చాలా అసహ్యంగా ఉంది – రాజమండ్రి రోడ్లు కూడా చాలా మురికిగా, ఎక్కడ చూసినా దుమ్ము, ధూళితో నిండిపోయి

చాలా డల్గా కనిపించాయి. ..''వేదంలా ఘోషించే గోదావరి... అమరధామంలా భాసించే రాజమహేంద్రి '' అన్న పాట వినటానికి చాలా బావుంటుంది....ఆ పాట వింటూ రాజమహేంద్రాన్ని గూర్చి ఊహించుకోవటం కూడా బాగానే ఉంటుంది...కాని నిజంగా రాజమహేంద్రాన్ని చూడటం మాత్రం యేమీ బావుండదనిపించింది..

ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థులు రాసిన సమాధానాల్ని చదివి మార్కులు వేసే పని రోజూ 11గంటల నుండి 5 గంటల వరకు సాగుతుంది - ఆరుగంటలలో 30 పేపర్లు చదివి మార్కులు వేయాలి. అంటే గంటకు ఐదు పేపర్లు చూడాలి - 12 నిమిషాలకొక పేపరు - పేపరుకు రూపాయిన్నర చొప్పున పారితోషికం చెల్లిస్తారు -

రోజూ ముప్పై పేపర్లు చదివి మార్కులు వేసి, మార్కుల షీట్ నింపి, చీఫ్ ఎగ్జామినర్‌కు ఆ పేపర్లను అప్పగించి లాడ్జ్ చేరుకునేటప్పటికి విపరీతమైన అలసట వచ్చేసేది. రోజూ ఐదుగంటలకు లాడ్జ్‌కెళ్లి కాస్త రెస్ట్ తీసుకుని యేడుగంటలకు హోటలుకెళ్లి భోజనం చేసి మళ్లీ లాడ్జ్ కొచ్చి కాస్సేపు యేదన్నా చదువుకుని పదిగంటలకల్లా నిద్రపోతుండేవాడిని.

మోహన్ దినచర్య వేరుగా ఉండేది. క్యాంపు నుండి మూడింటికే బయట పడేవాడు. మేం దిగిన లాడ్జ్ లోనే దిగిన మా కొలీగ్స్‌తో రోజూ పేకాట వేసుకునేవాడు. పొద్దున క్యాంపుకొచ్చేంతవరకూ, సాయంత్రం క్యాంపు నుండి వచ్చేశాక - మోహన్, మరో ఐదారుగురు కలిసి ఎవరి రూమ్‌లోనన్నాచేరి పేకాట ఆడేవాళ్లు - పార్టీలు చేసుకునేవారు.

పొద్దున పదకొండింటిదాకా రూమ్‌లో ఒక్కడ్నే కూర్చొని గడపటం నాకు పెద్ద సమస్యగా మారింది - క్యాంపును యే తొమ్మిదింటికో, పదింటికో ప్రారంభించక పదకొండింటిదాకా ఎందుకాగుతున్నారంటే ఆ జూనియర్ కాలేజీలో పొద్దున 8 నుండి 11 దాకా ఇంటర్మీడియట్ విద్యార్థులకు క్లాసులు జరపాలట -

పదకొండింటిదాకా గడపటం కోసం రాజమండ్రిలో రోజూ ఒక్కొక్క ప్రాంతానికి వెళుతుండేవాడిని. ఒక రోజు గోదావరి మీద లాంచి ప్రయాణం చాలా సరదాగా ఉంటుందని రాజమండ్రి నుండి బొబ్బర్లంక వరకు లాంచీ మీద వెళ్ళొచ్చాను. ఒకరోజు గోదావరి స్టేషన్‌దాకా వెళ్లి అక్కడికి దగ్గర్లోనే , ఆ మధ్యనే ప్రతిష్టించబడిన నన్నయ్య గారి విగ్రహాన్ని చూసొచ్చాను - మరో రోజు గోదావరి మీద నిర్మించబడిన రైల్‌కమ్ రోడ్ బ్రిడ్జీ మీద కొంత సేపు కూర్చుని వచ్చేపోయే వాహనాల్ని, గోదావరిని చూస్తూ గడిపాను.

అలా ఒకరోజు మా స్పాట్ వాల్యుయేషన్ క్యాంపుకు దగ్గర్లోనే ఉన్న రాజమండ్రి రైల్వేస్టేషన్ చూద్దామని వెళ్లాను -

అప్పుడే యేదో ట్రెయినొచ్చి ఆగింది - చాలా మంది ప్రయాణీకులు ట్రెయిన్ దిగి హడావుడిగా స్టేషన్ బయటికి వచ్చేస్తున్నారు - అలా వచ్చేస్తున్న ప్రయాణీకులను ''బాబూ! ధర్మం బాబూ! కాళ్ళూ చేతులు లేని వాడ్ని బాబూ! ధర్మంబాబూ!'' అంటూ ఓ పదేళ్ల కుర్రాడు తోపుడు బండిలో కూర్చుని, తన బండిని తానే తోసుకుంటూ

అడుగుతున్నాడు.

ఆ కుర్రాడు నన్ను వెంటనే ఆకర్షించాడు. అందుక్కారణమేమిటంటే వాడు బిచ్చగాడిలా లేడు - కాళ్లు లేవన్న మాటే గాని రాజకుమారుడిలా ఉన్నాడు... తెల్లగా నిగనిగలాడుతున్న శరీరం ...గొప్ప తేజస్సుతో కళకళలాడుతున్న గుండ్రని మొహం.. చక్రాల్లాంటి హుషారైన కళ్లు.... అంత అందగా ఉన్న ఆ కుర్రాడికి బిచ్చమెత్తుకోవల్సిన గతెందుకు పట్టిందోనన్న సానుభూతి అతన్ని చూసిన ప్రతివారిలో కల్గుతుంది. ఆ సానుభూతి కారణంగానేననుకుంటాను హడావుడిగా వెళ్తున్న ప్రయాణీకులంతా ఓ క్షణం సేపు ఆగి, ఆ కుర్రాడికేసి చూసి, బోల్డు జాలిపడిపోయి అతని చేతిలో ఉన్న పైసల డబ్బాలో కొన్ని డబ్బులు పడేసి ఎవరిదారిన వాళ్లు వెళ్లిపోతున్నారు... చూస్తుండగానే అతని చేతిలో ఉన్న పాత్ర చిల్లరతో నిండిపోయింది.

ఆ కుర్రాడి కేసి చాలాసేపు చూస్తూ ఉండిపోయాను. ఓ కళాకారుడు తీర్చిదిద్దినట్టుగా ఉన్న అతని ఉంగరాల జుట్టు, విశాలమైన నుదురు, చక్కని కనుబొమ్మలు, తళతళమని మెరుస్తున్న పెద్ద పెద్ద కళ్లు, ఎర్రటి కోమలమైన శరీరం - చూసేవాళ్లను వెంటనే ఆకట్టుకుంటున్నాయి - అతనికి రెండు కాళ్లు లేవు - అతడు పుట్టుకతోనే అలా పుట్టాడో లేక యేదైనా ప్రమాదంలో అతడు తన కాళ్లను పోగొట్టుకున్నాడో తెలీదు. నాలుగు చక్రాలున్న తోపుడు బండి మీద కూర్చొని తనే ఆ బండిని తోసుకుంటూ వెళ్తున్నాడు.

అతని చేతిలో ఉన్న ఆ డబ్బుల పాత్ర నిండగానే ఆ కుర్రాడు తన బండిని త్రోసుకుంటూ స్టేషన్ బయటికెళ్లి రోడ్డుమీద వేగంగా వెళ్లసాగాడు- ''ఎక్కడికెళ్తున్నా డబ్బా!'' అనుకుంటూ నేను స్టేషనులో ఉన్న బుక్‌షాపుదగ్గరకెళ్లి కొత్త మాగజైన్స్‌ను చూస్తున్నాను... ఓ పది, పదిహేను నిమిషాల్లోనే ఆ కుర్రాడు మళ్లీ వచ్చాడు - అతని చేతిలో ఉన్న డబ్బుల పాత్ర ఖాళీగా ఉంది. ఇదివరకటి డబ్బంతా ఎక్కడో దాచేసి వచ్చాడని అర్థమైంది. ఎక్కడ దాచి ఉంటాడు? అతడికెవరైనా ఉన్నారా? అమ్మా.. నాన్న... అక్కలు... చెల్లెళ్లు... ఆ కుర్రాడితో కాస్సేపు మాట్లాడాలనిపించింది. కాని ఆ కుర్రాడు తోపుడుబండిని త్రోసుకుంటూ ప్లాట్‌ఫారం మీద చాలా దూరం వెళ్లిపోయాడు - నాకు స్పాట్ వాల్యూయేషన్ క్యాంపుకు వెళ్లాల్సిన టైమ్ కావటంతో నేను స్టేషను నుంచి జూనియర్ కాలేజీకి వెళ్లిపోయాను.

ఆ మర్నాడు నేను మళ్లీ స్టేషన్‌కెళ్లాను. ఆ కుర్రాడు నిన్నటిలాగే తోపుడు బండి మీద తిరుగుతూ వచ్చీపోయేవాళ్ల దగ్గర్నుండి డబ్బులడుక్కుంటున్నాడు. ఆ కుర్రాడ్ని చూడగానే చాలమందిలో ''అయ్యో పాపం!'' అన్న భావం కల్గుతోంది. అందుకే ఎవరూ లేదనకుండా ఆ కుర్రాడి పాత్రలో పది, ఇరవై, యాభై పైసల బిళ్లల్ని పడేస్తున్నారు. ఓ గంట సేపట్లో ఆ పాత్ర నిండిపోయింది. అది నిండగానే నిన్నటిలాగే స్టేషన్‌బయటికెళ్లి ఆ డబ్బంతా ఎవరికో ఇచ్చేసి మళ్లీ స్టేషన్‌కొచ్చేస్తున్నాడు - ఆ కుర్రాడు రోజుకు సులభంగా ముప్పై, నలభై రూపాయల వరకు సంపాదిస్తున్నాడు - ఆ డబ్బంతా ఎవరు

తీసుకుంటున్నారు? ఆ డబ్బులోంచి ఆ కుర్రాడి పోషణకేమన్నా ఖర్చుపెడుతున్నారా? ఆ కుర్రాడు కాస్త మంచి బట్టలు కూడా వేసుకోలేదు.

ఆ కుర్రాడి దగ్గర్నుండి ఆ డబ్బును లాగేస్తున్న వాళ్లెవరో చూడాలనిపించింది.

ఆ మర్నాడు తొమ్మిది గంటలకే స్టేషన్‌కొచ్చి ఆ కుర్రాడి కోసం చూశాను... కాస్సేపటి దాకా ఆ కుర్రాడు కనిపించలేదు....ఇంతలో యేదో ట్రెయినొచ్చి ఆగింది. అకస్మాత్తుగా ''బాబూ! బాబూ! కాళ్లు లేనివాడిని బాబూ'' అన్న ఆ కుర్రాడి మాటలు వినిపించాయి - ఎక్కణ్ణించి వచ్చాడో గాని ట్రెయిన్ రాగానే స్టేషన్లో ప్రత్యక్షమయ్యాడు - అరగంటలో అతని డబ్బుల పాత్ర నిండిపోయింది. నేను రెడీగా ఉన్నాను -

అతడు బండిని తోసుకుంటూ రోడ్డు మీద కొచ్చాడు. నేనతన్ని అనుసరించాను - అతడు రోడ్డు మీద ఒక ఇరవై, ముప్పై గజాల దూరం వెళ్లి కుడి వైపున ఉన్న పెద్ద చెట్టు కింద ఆగాడు - ఆ చెట్టు కింద ఓ పాతికేళ్ల స్త్రీ అతని కోసమే ఎదురుచూస్తున్నట్టుగా నిల్చుని ఉంది. వాళ్లిద్దరికి కొంచెం దూరంలో నిల్చొని చేతిలో ఉన్న మాగజైన్‌ను చదువుతున్నట్టుగా నటిస్తూ వాళ్లను గమనిస్తున్నాను.

ఆమెను చూస్తే చాలా ఉన్నతమైన కుటుంబానికి చెందిన స్త్రీ లాగే కనిపించింది. ఆమె కట్టుకున్న చీర, జాకెట్ చాలా ఖరీదైనవిగా కనిపించాయి. భుజానికొక అందమైన లెదర్‌బాగ్ ఉంది - ఆమె చూడటానిక్కూడా చాలా అందంగా కనిపించింది.

ఆ కుర్రాడు దగ్గరకు రాగానే అతని చేతిలో ఉన్న డబ్బుల పాత్రనులాక్కొని ఆ డబ్బంతా తన చంకన ఉన్న బాగ్‌లో కుమ్మరించుకుని మళ్లీ ఆ పాత్రను కుర్రాడి చేతికిచ్చి ''వెళ్లు'' అంది.

''నాకొక్క యాభై పైసలివ్వవే.....ఐస్‌క్రీం కొనుక్కుంటాను.'' అంటున్నాడా కుర్రాడు.

''యాభై పైసలు లేవు...పాడు లేవు..ఇంతకు ముందే రూపాయిచ్చాను...పిచ్చిపిచ్చి వేషాలు వెయ్యకుండా త్వరగా వెళ్లు..పాసింజరొచ్చే టైమైంది....వెళ్లు'' గద్దించిందామె.

''కనీసం 25 పైసలన్నా ఇవ్వకుండా వెళ్లను..వెళ్లనంటే వెళ్లను....అంతే!'' అన్నాడా కుర్రాడు బండిని తోసుకుంటూ ముందుకెళ్లిపోతూ -

''వెళ్లవూ? వెళ్లవూ?'' అంటూ ఆమె అతని వెనకాలే పరిగెత్తి ఆ కుర్రాడి జుట్టు పట్టుకుని వెనక్కి ఈడ్చి ఈ చెంపా ఆ చెంపా వాయించసాగింది -

ఆ కుర్రాడు ''అమ్మా! కొట్టకే...కొట్టకే....వెళ్తానే...'' అంటూ యేడ్చాడు - ''వెళ్లు... త్వరగా వెళ్లు ...మంచి మాటకు వినవు కదూ?'' అంటూ అతన్ని వదిలేసింది.

పెద్దగా విజిల్ వేస్తూ ఓ ట్రెయిన్ స్టేషన్‌కొచ్చి ఆగింది.

కుర్రాడు బండిని వెనక్కు మళ్లించి, రోడ్డుమీదకొచ్చి స్టేషన్‌వైపు వేగంగావెళ్లసాగాడు.

నేను కాస్సేపు ఆమెకేసి చూస్తూ అలాగే నిల్చున్నాను... ఆమె కాస్సేపు ఆ కుర్రాడు

వెళ్లిన వైపే చూస్తూ ఉండిపోయింది - తర్వాత తను కూడా స్టేషన్ వైపే వెళ్లిపోయింది.

నేను జూనియర్ కాలేజీ వైపు నడిచాను.

నేను వెళ్లేటప్పటికే చాలా మంది వాల్యూయర్స్ తమ తమ సీట్లలో కూర్చుని చకచకా పేపర్లు దిద్దేస్తున్నారు -

నేను మా ఛీఫ్ దగ్గరకెళ్లి నా పేపర్లు తీసుకుని ఒక్కొక్క పేజీ చూసి మార్కులు వేయసాగాను.

పరీక్ష పేపర్లు దిద్దటమనేది చాలా విసుగైన పని - పది పేపర్లు చూసేటప్పటికి చాలా మందికి ఓపిక నశించిపోతుంది - బయటికి వెళ్లి కాఫీ తాగి, సిగరెట్లు పీల్చి, గాసిపింగ్ చేసి మళ్లీ వస్తారు - సాధ్యమైనంత త్వరగా ముప్పై పేపర్లు పూర్తి చేసి వెళ్లి పోవాలని ప్రయత్నిస్తుంటారు - విద్యార్థి రాసిన ప్రతివాక్యం చదివి మార్కులు వేసే వాళ్లు చాలా తక్కువ మందే ఉంటారు - చాలా మంది మొదటి పేజీ చదవగానే ఆ విద్యార్థి సత్తా యేమిటో పసిగట్టేస్తారు.

కొందరు వాల్యూయర్స్ ఎంత బాగా రాసినా, ఎంత చెడ్డగా రాసినా మార్కులు ఒకే రకంగా ఇస్తూ ఉంటారు. మరీ ఎక్కువ, మరీ తక్కువ కాకుండా మార్కులు వేస్తే చాలా సేఫ్ అని అనుకుంటూ ఉంటారు - ఇంకా కొందరు మరీ గుడ్డిగా మార్కులువేస్తూ ఉంటారు - అలాంటివాళ్లు చాలా తక్కువే అయినప్పటికీ వాళ్ల వల్ల కొందరు విద్యార్థులకు కొంత అన్యాయం జరుగుతూనే ఉంటుంది.

నేను పేపర్లు దిద్దుతున్న హాల్లో ఫిజిక్స్ వాల్యూయర్స్ కొందరు, సివిక్స్ వాల్యూయర్స్ కొందరూ ఉన్నారు. నేను సివిక్స్ పేపర్లు చూస్తున్నాను. నా పక్కనే కూర్చున్న మరో లెక్చరర్ ఫిజిక్స్ పేపర్లు చూస్తూ మార్కులువేస్తున్నాడు - కాస్సేపెందుకో నేను నా పక్కవరుసలో ఉన్న ఫిజిక్స్ లెక్చరర్ రాఘవయ్య కేసి చూసాను. ఆయన దిద్దు తున్న పేపర్లో రంగు రంగుల బొమ్మలు కనిపించాయి - ఒక పువ్వు, ఆ పువ్వు లోని భాగాలను చూపిస్తూ ఆ విద్యార్థి బొమ్మ వేశాడు - అకస్మాత్తుగా నాకొక సందేహం కల్గింది - ఫిజిక్స్ మాష్టారు భుజం మీద చెయ్యివేసి -

''యేమండి రాఘవయ్య గారూ ! ఫిజిక్స్ పేపర్లో ఫ్లవర్స్ ఫిగర్సెందుకుంటాయండీ'' అన్నాను.

అతడు వెంటనే గాఢనిద్రలోంచి లేచినట్టుగా ఉలిక్కిపడి

''యేమన్నారు? ఫ్లవర్సా? ఫిజిక్స్ పేపర్లో ఫ్లవర్సెందుకుంటాయి.... కరెక్ట్ ! అయ్యబాబోయ్! ఇది ఫిజిక్స్ పేపరు కాదండోయ్! బోటనీ పేపరు'' అరిచినట్టుగా అన్నాడాయన.

ఆ మాట విని చుట్టుపక్కలున్న వేరే లెక్చరర్లు చాలా మంది ఘొల్లున నవ్వారు - అప్పటికే రాఘవయ్య బోటనీ పేపరును ఫిజిక్స్ పేపరేననుకుని మూడొంతులు దిద్దేసి,

మార్కులు వేసేశాడు -

''ఇప్పుడేం చేస్తారు? మూడొంతులు దిద్దేసినట్టున్నారే '' అన్నాను.

''చేసేదేముంది....కోడింగ్ చేసిన వాళ్లకు బుద్ధుందా? ఫిజిక్స్ పేపర్లో బోటనీ పేపరెందుకు పెట్టాలి'' అంటూ ఆయన తన ఛీఫ్ ఎగ్జామినర్ దగ్గరకు వెళ్లి -

''ఇందాక మీరిచ్చిన కట్టలో ఈ బోటనీ పేపరుంది'' అన్నాడు.

''బోటనీ పేపరా? పొరపాటున వచ్చినట్టుంది - వెంటనే వెళ్లి ఏ.సి.వో. వాల్యూయేషన్‌కు ఇచ్చిరావాలి'' అంటూ ఛీఫ్ ఎగ్జామినర్ రాఘవయ్య చేతుల్లోంచి ఆ పేపరు తీసుకుని అటూ ఇటూ తిరగేశాడు -

''ఇదేమిటి? మార్కులేశారేమిటి? '' కంగారుపడిపోతూ అన్నాడాయన.

''పొరపాటున ఫిజిక్స్ పేపరేననుకుని వేసేశాను....'' అన్నాడు రాఘవయ్య కొంచెం తడబడుతూ-

''బోటనీ పేపరుని ఫిజిక్స్ పేపరని ఎలా అనుకుంటారు? కనీసం ఒక్క వాక్యం చదివినా తెలిసిపోతుందే...దిసీజ్ టూ మచ్'' కోపంగా అన్నాడు ఛీఫ్ ఎగ్జామినర్-

''వాళ్లు ఫిజిక్స్ కట్టలో బోటనీ పేపరును పడెయ్యటం టూమచ్ కాదా? పోనీయండి సార్...మీరా పేపరును ఏ.సి.వో.వాల్యూయేషన్‌కు పంపించండి.'' అన్నారు రాఘవయ్య చేతులు దులుపుకుంటూ -

''ఎలా పంపించను? మీరు మార్కులు వేసేశాక'' అన్నాడు ఛీఫ్ ఎగ్జామినర్ -

''పోనీయండి సార్... ఆ మార్కులు కొట్టేసి పంపించండి. ....ఆ పేపరు దిద్దబోయే బోటనీ వాల్యూయర్ మళ్లీ మార్కులు వేసుకుంటాడు లెండి'' అన్నాడు ఆ హాల్లో ఉన్న అందరికంటే సీనియర్ లెక్చరర్ శ్రీధర్.

''నో నో....ఐ విల్ రిపోర్టు దిస్ మ్యాటర్'' అన్నాడు ఛీఫ్ శ్రీధర్ కేసి చూసి. కాని అతనిమాటల్లో పెద్ద పట్టుదల కన్పించలేదు.

''రిపోర్టు చేస్తే పెద్ద గొడవైపోతుంది - రాఘవయ్యతో బాటు మీరూ, మరో పది మంది ఇరుక్కుంటారు. ..ఎందుకొచ్చిన గొడవండి....గప్‌చిప్‌గా వెళ్లి ఆ పేపరిచ్చేసి రండి.'' అన్నాడు శ్రీధర్..

ఆ హాల్లో ఉన్న మిగతా వాళ్లందరు ''గప్‌చిప్‌గా ఆ మ్యాటరును క్లోజ్ చేయటమే మంచి'' దన్నారు.

పాపం ! ఆ ఛీఫ్ ఎగ్జామినర్ మరోమాట మాట్లాడకుండా ఆ పేపరు పట్టుకుని బయటికి వెళ్లిపోయాడు.

''ఏమయ్యా! రాఘవయ్యా! కాస్త చూసి మార్కులు వెయ్యి....మరీ అంత అధ్వాన్నమైతే ఎలా?'' అన్నాడు శ్రీధర్.

''చూస్తూనే ఉన్నానండి.....ఆ పేపరే సరిగ్గా చూళ్లేదు...యేదో జ్ఞాపకమొచ్చి తగలడింది.'' అన్నాడు రాఘవయ్య.

''ఇంటి దగ్గరున్న మీ ఆవిడ గాని జ్ఞాపకమొచ్చిందా?'' అని శ్రీధర్ అనటంతో అందరూ గొల్లున నవ్వారు. యాభయ్యేళ్ళొచ్చిన రాఘవయ్య వాళ్లంతా నవ్వటంతో తనూ నవ్వేశాడు.

నాలుగవుతుండగానే వాల్యూయర్స్‌లో చాలా మంది ఆ రోజు దిద్దవలసిన పేపర్లు దిద్దేసి వెళ్లిపోయారు - నేను కూడా నాలుగున్నరకు పూర్తి చేసేసి లాడ్జికి బయలుదేరాను.

రూమ్‌కెళ్లేటప్పటికి మోహన్, మరో ఐదుగురు కలిసి పేకాడుతున్నారు.-

''యేమిటి? అప్పుడే వచ్చేశారా?'' అన్నాను.

''మేం మూడున్నరకే పూర్తి చేసి వచ్చేశాం - మీలాగ ఐదింటిదాకా ఉంటామనుకున్నారా?'' అన్నాడు మోహన్.

నేను బట్టలు మార్చుకుంటుండగా మోహన్ అన్నాడు.

''బట్టలు మార్చుకోకండి....ఈ రోజు మనం పిక్చర్ కెడుతున్నాం.''

''పిక్చరుకా...చాలా టైర్డ్‌గా ఫీలవుతున్నాను.'' అన్నానేను.

''అంత సీరియస్‌గా పేపర్లు దిద్దితే టైరయిపోక ఏమవుతారు? సినిమాకెడదాం పదండి....కాస్సేపు రిలాక్సవుదురుగాని.'' అన్నాడు మోహన్.

వాళ్లు పేకాట ముగించి లేచారు - మిగతా ఐదుగురూ వాళ్ల రూమ్స్ కెళ్లిపోయారు-

నేనూ, మోహన్ సినిమాకు బయల్దేరాం.-

మోహన్ చాలా ఉషారుగా విజిల్ వెయ్యసాగాడు.

''యేమిటి విశేషం...మీరు చాలా ఉత్సాహంగా కనిపిస్తున్నారు....'' అన్నాను.

''పేకాటలో ఈరోజు వందరూపాయలొచ్చాయి. వట్టిపుణ్యానికి ....యేకష్టం లేకుండా డబ్బొస్తే హుషారుగా ఉండదుమరి?''

''ఔను...''

''అసలు మనం ఈ స్పాట్ వాల్యుయేషన్ కెందుకొచ్చాం? ఓ వెయ్యి రూపాయలొస్తాయని..జీతం కాకుండా వెయ్యిరూపాయలంటే చాలా పెద్ద మొత్తమే...మనం చేసే పెద్ద పని కూడా యేమీ ఉండదు. ....ముప్పై పేపర్లను ఓ గంట సేపట్లో దిద్దేవాళ్లున్నారు.''

''అలా దిద్దేవాళ్లు విద్యార్థులకెంత అన్యాయం చేస్తున్నారో ఎప్పుడైనా ఆలోచిస్తారా? ఇదంతా విద్యార్థులను దోచుకోవటం కాదూ? మన విద్యార్థులంటే మనకుపిల్లల్లాంటివాళ్లు.....మన పిల్లల్ని మనమే దోచుకోవటం ఎంత ఘోరం?....''

కొంచెం ఆవేశంగా అన్నాను -

''మీరనవసరంగా ఆవేశపడిపోతున్నారు సార్ ! మనం జీవిస్తున్నదే దోపిడీ వ్యవస్థలో.... ప్రతి చోట దోపిడీ.. దోపిడీకి వావివరసలుండవు. ఈ వ్యవస్థలో తల్లిని బిడ్డ, బిడ్డను తల్లి కూడా దోచుకుంటారు... ఈ దోపిడీని మనం ఆపగలమా?''

''ఆపలేకపోతే మానె... కనీసం మనం కూడా ఆ దోపిడీలో భాగస్వాములం కాకుండా ఉంటే చాలు.''

''తప్పదు సార్... దోపిడీ వ్యవస్థలో ప్రతివాడూ భాగస్వామి కాకతప్పదు...'' అంటూ మోహన్ చాలా సేపు దోపిడీ యొక్క వివిధ స్వరూపాలను గురించి మాట్లాడాడు.

సినిమా హాలు సమీపించాము -

ఆ ఊర్లో కెల్లా ఆ సినిమా హాలు చాలా బావుంటుందని చెప్పాడు మోహన్.

మోహన్ వెళ్లి హైయెస్ట్‌క్లాస్ టిక్కెట్లు తెచ్చాడు.

టికెట్లు తీసుకుని ఎయిర్‌కండిషన్డ్ చెయ్యబడ్డ భూలోక స్వర్గంలా ఉన్న ఆ హాల్లోకి వెళ్లి కూర్చున్నాము. పిక్చరింకా మొదలుపెట్టలేదు -

మేం కూర్చున్న కాస్సేపటికి మా పక్క సీట్లలోకి ఇద్దరు ఆడవాళ్లు కూర్చున్నారు. వాళ్లలో ఒకామెను చూడగానే ఎక్కడో చూశాననిపించింది. ఆమెకేసి మళ్లీ చూసాను. ఆమె చాలా అందంగా ఉంది. ఆర్థికంగా ఎంతో ఉన్నత కుటుంబానికి చెందినదానిలా ఉంది. .. ఆమెనెక్కడో చూశాను.. ఎక్కడ చూశాను?

జ్ఞాపకం చేసుకోవటానికి నామస్తిష్కం గింజుకోసాగింది... అకస్మాత్తుగా గుర్తొచ్చింది.. ఆమె ఎవరో ఎక్కడ చూశానో తెలిసిపోయింది.... రైల్వే స్టేషన్... తోపుడు బండి.... కాళ్లులేని కుర్రాడు... డబ్బుల పాత్ర...

గట్టిగా కళ్లు మూసుకున్నాను.

ఔను.. మోహన్ అన్నమాట నిజమే...

దోపిడీకి వావివరసలుండవు. ★

(ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక 30-9-88)